

VILNIAUS GABIJOS PROGIMNAZIJS

ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokytojų etikos kodekse skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi mokytojai ir darbuotojai.
2. Mokytojų etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų progimnazijos mokytojams suprasti neetiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime bei padėtų jas spręsti.
3. Mokytojų etikos kodeksas papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, progimnazijos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – tai moralinių normų nesilaikymas darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis moralės normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Mokytojų etikos kodekso paskirtis - nubrėžti tolerancijos ribas progimnazijos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

6. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą žmogui, teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

7. Formuoti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

8. Padėti progimnazijos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

9. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS REIKALAVIMAI

10. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti progimnazijos siekius, garbingai atstovauti progimnazijai, etiškai elgtis tiek progimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

11. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.

12. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (progimnazijos taryba, metodine taryba, mokinių taryba ir kitomis).

13. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

13.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

13.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

13.3. nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegų pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes bei nepagarbus bendravimas su kolegomis mokinių ir/ar kitų kolegų akivaizdoje;

13.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

13.5. kai pamokų metu viešinama asmeninio gyvenimo detalės bei asmeniniai reikalai aptarinėjami su mokiniais;

13.6. mokytojo nepagarbus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

13.7. atvykimas į darbą neblaiviam ar / ir pavartojus kitų psichiką veikiančių medžiagų;

13.8. necenzūrinių žodžių vartojimas.

14. Mokytojų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių progimnazijos bendruomenės nario etikos principų.

15. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

16. Būti nepakantiems korupcijos apraiškoms.

17. Laikytis dalykinės aprangos stiliaus normų.

18. Pripažinti progimnazijos valdymo struktūrą, savo veikloje laikytis subordinacijos.

19. Nesinaudoti asmeniniais tikslais progimnazijos nuosavybe ir valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.

20. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

20.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

20.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

20.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

21. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

22. Mokytojų etikos kodekso vykdymą kontroliuoja etikos komisija, sudaryta iš 5 mokyklos darbuotojų, išrinktų Mokytojų tarybos posėdyje.

23. Mokyklos etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi siekti teisingai nagrinėti prašymus ir skundus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimti nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Būtina Mokytojų etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas.

25. Kodeksas turi būti priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas ir skelbiamas mokyklos internetiniame puslapyje.

26. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti Mokytojų etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.
